

RÅDETS AFGØRELSE

af 12. december 1983

om fælles forskningsprogrammer og programmer for samordning af landbrugsforskningen

(83/641/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og sociale Udvalg⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Ved Rådets forordning (EØF) nr. 1728/74 af 27. juni 1974 om samordning af landbrugsforskningen⁽⁴⁾ fastsættes samordning på fællesskabsplan af nationale foranstaltninger i forbindelse med landbrugsforskning for at bidrage til gennemførelse af den fælles landbrugspolitik målsætninger;

i artikel 5 i forordning (EØF) nr. 1728/74 bestemmes det, at Rådet træffer afgørelse om særlige foranstaltninger til samordning af nationale forskningsaktiviteter med henblik på en rationel anvendelse af de benyttede midler, en effektiv udnyttelse af resultaterne og en orientering, som er i overensstemmelse med målsætningerne i den fælles landbrugspolitik, samt til iværksættelse af fælles projekter til styrkelse eller supplerende af den indsats, der gøres i medlemsstaterne inden for områder, der er af særlig betydning for Fællesskabet;

en af de vigtigste opgaver for landbrugsforskningen vil blive at begrænse de stigende produktionsomkostninger i landbruget, bl. a. ved at udvikle nye produktions-, forarbejdnings- og opbevaringsmetoder, der tager sigte på direkte eller indirekte at reducere anvendelsen af traditionelle energikilder og på at skabe energiproduktion i landbruget selv;

der må fortsat udfoldes bestræbelser på at sikre den mest rationelle udnyttelse af de begrænsede naturlige ressourcer (jord, vand, klima og arbejdskraft), der anvendes i landbrugsproduktionen i Fællesskabet, idet der især bør gøres en indsats med hensyn til ressource-

vurdering, jorderosion og jordforringelse, vandkontrol og ressourceforvaltningsmetoder;

talrige områder i Fællesskabet er bagud i udviklingen, og dette skærper de allerede betydelige regionale forskelle hvad angår økonomisk vækst, indkomster og beskæftigelsesmuligheder, især mellem Middelhavsområdet og de regioner i Fællesskabet, der er længere fremme i udviklingen; forskningen må medvirke til, at der findes løsninger på de stadigt mere alvorlige strukturproblemer i forbindelse med voksende regionale uligheder;

der er et stigende behov for forbedring af levnedsmidlernes kvalitet, og forskningen må uddybe og klarlægge nogle af de store problemer i denne forbindelse, herunder ikke blot vigtige aspekter med hensyn til hygiejne og reststoffer, men også spørgsmål af mere immateriel art vedrørende forbrugernes smag og deres præferencer med hensyn til fødevarer produceret i henholdsvis intensive og ekstensive systemer, samt de afsætnings- og handelsproblemer, der knytter sig til slutproduktets kvalitet; presset fra udbudet af en række levnedsmidler gør en større forskningsindsats berettiget med henblik på nye afsætningsmuligheder;

den animalske produktion, og især kødproduktionen, er for tiden en landbrugssektor i Fællesskabet, der kræver forbedringer trods den betydelige indsats, der allerede på nationalt plan er gjort inden for forskning med hensyn til okse-, svine- og fårekød; der må træffes foranstaltninger for i videst muligt omfang at fjerne eventuelle hindringer for produktions-effektiviteten, herunder navnlig i forbindelse med reproduktion af alle arter af husdyr, tab på grund af sygdom og risici for menneskets sundhed som følge af kontakt med animalske produkter, der er forurenede med animalske sygdomsfremkaldende stoffer, som er smittefarlige for mennesker, og kontakt med andre reststoffer; en stigende opmærksomhed må rettes mod de negative virkninger, som visse husdyrbrugssystemer kan have på dyrs velfærd;

den fremtidige forskning med hensyn til de vigtigste afgrøder stilles over for to udfordringer, dels den udfordring, der ligger i det fortsatte behov for stigning i produktiviteten — uden at der derved skabes overskud — ved forbedring af udbyttet af eksisterende sorter, tilvejebringelse af nye sorter (f. eks. gennem anvendelse af genteknik), forbedring af dyrkningsmetoder og bekæmpelse af skadevoldere og plantesygdomme, og dels den udfordring, der ligger i det voksende proteinunderskud i Europa, idet produk-

⁽¹⁾ EFT nr. C 27 af 2. 2. 1983, s. 6.

⁽²⁾ EFT nr. C 242 af 12. 9. 1983, s. 124.

⁽³⁾ EFT nr. C 211 af 8. 8. 1983, s. 13.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 182 af 5. 7. 1974, s. 1.

tionen af visse produkter, der udviser overskud, med udbytte kunne erstattes af dyrkning af afgrøder, der udviser underskud, og som for tiden har et uudnyttet potentiel, såsom græs og foderafgrøder, protein- og olieholdige planter samt visse specialafgrøder;

i rammeprogrammet for videnskabelige og teknologiske aktiviteter lægges der i særlig grad vægt på fremme af landbrugets konkurrenceevne, og det foreslås, at dette område tillægges en større prioritet;

denne afgørelse omfatter en første serie af forskningsprojekter, der iværksættes inden for rammerne af dette generelle program, og Kommissionen vil forelægge andre forslag vedrørende vigtige projekter for landbrugssektoren;

inden for rammerne af denne afgørelse gennemføres forskningsprogrammerne uden afbrydelse; en vurdering af situationen vil være nødvendig efter en periode på to år for at sikre deres tekniske og budgetmæssige tilpasning til behovet og retningslinjerne inden for den fælles landbrugspolitik —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. De fælles forskningsprogrammer og programmerne for samordning af forskningen vedrørende bevarelse og udnyttelse af landbrugsressourcer, strukturelle problemer og forbedring af produktiviteten i den animalske og vegetabiliske produktion, således som fastlagt i bilaget vedtages herved.

2. Programmerne løber i fem år fra den 1. januar 1984.

3. Det finansielle behov for programmernes samlede varighed anslås til 30 mio ECU. De årlige bevillinger fastsættes i forbindelse med budgetbehandlingen.

4. På grundlag af den første rapport som nævnt i artikel 4 foretager Rådet inden den 30. april 1986 en fornyet vurdering af programmerne, herunder deres finansielle aspekter.

Artikel 2

Gennemførelsesbestemmelserne til denne afgørelse, især vedrørende de videnskabelige prioriteter, der skal overholdes inden for rammerne af de fælles og de samordnede programmer, kriterierne for udvælgelse af de forskningscentre og -institutter, der opfordres til at deltage i de særlige aktioner, og retningslinjerne for programmerne under deres gennemførelse, fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 8 i forordning (EØF) nr. 1728/74.

Den årlige fordeling og den finansielle forvaltning af bevillingerne til de forskellige programmer vedtages efter samme fremgangsmåde.

Artikel 3

Kommissionen drager omsorg for samordningsprogrammernes gennemførelse ved tilrettelæggelse af seminarer, konferencer, studiebesøg, forskerudveksling og arbejds møder for videnskabelige eksperter samt ved indsamling, vurdering og offentliggørelse af resultaterne, ligesom den benytter sig af ekspertise på højt plan udefra.

Kommissionen drager omsorg for gennemførelsen af de fælles forskningsprogrammer ved at indgå forskningskontrakter med forskningscentre og -institutter, der deltager i de særlige aktioner.

Kommissionen kan ved ad hoc-kontrakter sikre finansieringen af aktioner med henblik på anvendelse af forskningsresultaterne i praksis.

Artikel 4

1. Senest den 31. december 1985 forelægger Kommissionen for Europa-Parlamentet og Rådet en situationsrapport samt i givet fald forslag med henblik på en nyvurdering af programmerne, således som fastlagt i artikel 1, stk. 4.

2. Efter afslutningen af programmerne, senest den 31. juli 1989, aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om resultaterne af de aktiviteter, der er gennemført inden for rammerne af programmer i henhold til denne afgørelse, og om udnyttelsen af de midler, der er afsat til de pågældende aktioner.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. december 1983.

På Rådets vegne

C. SIMITIS

Formand

BILAG

SÆRLIGE AKTIONER

I. UDNYTTELSE OG BEVARELSE AF LANDBRUGSRESSOURCER

1. Energi i landbruget

I henhold til dette program undersøges mulighederne for besparelser, der kan foretages i de meget energikrævende sektorer af landbruget. Det forudsiger ligeledes muligheden for at producere og udnytte biomasse og biprodukter fra landbruget med henblik på sådanne besparelser.

Programmet består af tre dele:

a) *Indirekte energibesparelse*

- Gødning og plantebeskyttelsesmidler
- Optimering af brugen af kunstgødning (især N-gødning), biologisk N-binding, organisk gødning og fotosyntese
- Integreret plantebeskyttelse

b) *Direkte energibesparelse*

- Brug af drivstoffer og andre brændstoffer
- Dyrkningsmetoder, arbejdsmetoder og tilpasning af maskiner til arbejdsopgavernes krav
- Maksimal udnyttelse af energi, navnlig solenergi, til beskyttede afgrøder (væksthuse) og til tørring af planteprodukter

c) *Energiproduktion*

- Anvendelse af afgrøder af stor økonomisk og industriel interesse med henblik på fremstilling af energi fra biomasse
- Mere effektiv udnyttelse af biprodukter fra afgrøder
- Disse afgrøders socio-økonomiske virkninger for den fælles landbrugspolitik og deres betydning for strukturer, markeder og miljø.

2. Udnyttelse og forvaltning af jord og vand

Formålet med dette program er en forbedret udnyttelse og bevarelse af de naturlige jord- og vandressourcer i Fællesskabet. Forringelse af jordbunden driftssystemernes indflydelse på jordens frugtbarhed og vurdering af landbrugsproduktionens potentielle undersøges i forbindelse med virkningerne på energibalancen og miljøet samt følgerne på det socio-økonomiske plan.

Programmet består af fire dele:

a) *Forringelse og frugtbarhed*

- Jorderosion (bl.a. virkning af tilplantning med skov) og tab af næringsstoffer (udvaskning, oxidering og denitrifikation)
- Negative faktorer såsom jordpakning, ringe jordbundsstruktur, forkert brug af maskiner, metoder og dyrkningssystemer osv.
- Mikrobiologisk aktivitet i jordbunden

b) *Kontrol med og forvaltning af vand i landbruget*

Kontrol med overskud og underskud af vand samt miljømæssige og økonomiske følger af ændringer

c) *Forvaltningssystemer*

- Optimal udnyttelse af jord- og vandressourcer til produktion af fødevarer og energiafgrøder
- Sammenligning af driftssystemer med begrænset anvendelse af produktionsfaktorer og konventionelle intensive driftssystemer
- Problemer i forbindelse med landbrug i byperiferien

d) *Jordens egnethed og vurdering af ressourcer*

- Udarbejdelse af kort over landområdernes produktionspotentiell for de vigtigste afgrøder i Fællesskabet
- EDB-behandling af data for jordens anvendelse
- Mulig brug af teledetektion (remote sensing).

II. STRUKTURPROBLEMER

1. Landbrug i Middelhavsområdet

Formålet med programmet er at mindske de økonomiske og sociale uligheder, der er mellem Middelhavsområdet og de regioner i Fællesskabet, der er længere fremme i udviklingen. Man håber at forbedre landbruget i Middelhavsområdet ved økonomiske og tekniske fremskridt svarende til dem i de nordlige regioner.

De specifikke prioriteter for Middelhavsområdet er følgende:

- a) Afhjælpning af underskudsproduktion, navnlig inden for følgende sektorer: Husdyrbrug i marginalzoner (anvendelse af skove til græsning for at modvirke skovbrande), skove der giver hurtigt udbytte (popler, douglasgran, ...), tobak, nødder, planteproteiner, olieholdige planter, korn, frøproduktion, osv. Der lægges ligeledes vægt på løsning af problemerne med overskudsproduktion, såsom vin, og fremme af produktionen af lægeplanter, aromatiske planter og andre afgrøder af interesse.
- b) Opmærksomheden rettes mod sikring af den fornødne tekniske udvikling til dyrkning af beskyttede afgrøder, afgrøder uden for sæsonen, vanding, forbedring af kalkjord, plante- og dyresygdomme, produktionssystemer og driftsstrukturer, der gør det muligt at anvende resultaterne mest hensigtsmæssigt. I mange tilfælde kan de eksisterende problemer ikke løses ved forbedring af produktionsmetoderne alene. Det vil derfor være påkrævet, at der i programmerne indgår aktioner vedrørende forsøg og anvendelse af forskningsresultaterne i praksis.

2. Andre ugunstigt stillede områder

I Fællesskabet kan andre områder end Middelhavsområdet frembyde lignende økonomiske og sociale skævheder (De franske oversøiske departementer, det vestlige Irland).

3. Landbrugs-Fødevarer

Hovedformålet med dette program, som fortrinsvis vedrører konsum, er en forbedring af landbrugsprodukternes kvalitet. Produktions- og forarbejdningsmetoderne undersøges. Medens nogle kvalitative aspekter såsom hygiejne, reststoffer osv. er lette at definere og måle, er andre, som f. eks. lugt og smag, sværere at bestemme nærmere og vanskelige at kontrollere.

Der er følgende underopdelinger:

- a) En undersøgelse af produktionssystemets indvirkning på kvaliteten med særlig vægt på sammenligning af intensive og ekstensive metoder:
virkningerne af metoder, såsom brug af mineralsk gødning, biodynamisk landbrug, plantebeskyttelsesmetoder osv., måles.
- b) Særlige problemer i forbindelse med hygiejne, kontrol med og fjernelse af reststoffer, der påvirker markedet;
— betydningen af hormoner, antibiotika, pesticider og tungmetaller,
— udvikling af metoder til objektiv kvalitetsbedømmelse.
- c) Marks- og afsætningsforhold i tilknytning til færdigvarens kvalitet, set i forbindelse med forbrugernes ønsker.
- d) Nye produkter og nye udnyttelsesmetoder i henseende til landbrugsprodukter undersøges.

III. FORBEDRING AF PRODUKTIVITETEN (ANIMALSK OG VEGETABILSK PRODUKTION)

1. Husdyrbrug

Formålet med programmet er at undersøge de faktiske hindringer for en effektiv produktion, såsom tab på grund af sygdom (herunder eventuelle nye sygdomme), opdrætningsforholdene (herunder transport og slagtning) og reproduktionshyppigheden for alle husdyr.

Programmet består af tre dele

- a) *Dyresundhed*
— Strategisk forskning i vigtige sygdomme, især sygdomme, der vil kunne skabe hindringer for samhandelen
— Immuniseringsmekanismer og sygdomsbeskyttelse
— Udvikling og harmonisering af diagnosemetoder
— Sygdomsbekæmpelse, forekomst og økonomiske aspekter

b) Dyrevelfærd

- Pladsbehov, sociale og fysiske aspekter
- Adfærdsforstyrrelser og stress
- Transport af husdyr
- Alternative produktionssystemer

c) Produktion og drift

- Studier vedrørende reproduktionsfysiologien hos kvæg, svin og får
- Vomfunktion og fodernormer
- Forbedring af den biologiske og økonomiske effektivitet.

2. Planteproduktivet

Dette program tager sigte på øget indtjening for landbrugeren gennem forbedring af produktiviteten ved en mere rationel brug af produktionsfaktorerne. I programmet lægges særlig vægt på produktioner, der er knaphed på i Fællesskabet, f. eks. planteprotein til foder.

Programmet omfatter tre underopdelinger:

- a) Fortsat planteforædling med henblik på forbedring af sygdomsresistensen og produkternes kvalitet samt et mere stabilt udbytte
- b) Forbedring af dyrkningsmetoder og -teknik set ud fra planternes fysiologiske behov
- c) Brug af moderne bioteknologiske metoder og vævsdyrkning til opformering af kulturplanter.

Der lægges særlig vægt på foderafgrøder, afgrøder, der er mangel på i Fællesskabet, afgrøder af særlig regional interesse og afgrøder, der kan anvendes som nye energikilder i overensstemmelse med det af Europa-Parlamentet fremsatte ønske om en styrkelse af forskningen på planteproteinområdet.

IV. SAMORDNING AF FORSKNINGEN

Ud over de forskningsaktiviteter, der for tiden samordnes på fællesskabsplan, skal der som led i programmet udarbejdes en oversigt over samtlige landbrugsforskningsprogrammer i medlemsstaterne; den pågældende oversigt vil blive stillet til rådighed for de samarbejdende organer, således at:

1. De fælles forskningsprogrammer kan fremmes
2. dobbeltarbejde kan undgås
3. medlemsstaterne kan gennemgå programmerne inden deres iværksættelse og prioritere de mest presserende forskningsopgaver.